

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8207/2544

นายอภัยหรือโปเหล้ง อุดมทรัพย์ โดยนางอรุณชใจทัก อุดมทรัพย์ผู้เช่าเป็นคู่ความแทนชื่อบางเท่าดีเวล  
ลอปเมนต์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1719, ป.พ.พ. มาตรา 1736, ป.พ.พ. มาตรา 1556, ป.พ.พ. มาตรา 1546

## ย่อ / หลักกฎหมาย

การนำที่ดินมรดกมาเป็นทุนจัดตั้งบริษัทขึ้นมาแล้วให้ทายาททุกคนเป็นผู้ถือหุ้นเพื่อดำเนินกิจการ  
ทำเหมืองแร่ในที่ดิน เป็นการจัดการตามที่จำเป็นเพื่อแบ่งปันทรัพย์มรดกซึ่งอยู่ในขอบอำนาจและ  
หน้าที่ของผู้จัดการมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา 1719 และ 1736 วรรคสอง เนื่องจากไม่สามารถ  
จัดการให้ทายาทเข้าครอบครองที่ดินเป็นส่วนสัดได้ เพราะทายาททุกคนจะเอาแต่ที่ดินที่อยู่ติดกับ  
ทะเล ดังนั้นแม้ทายาทบางคนยังเป็นผู้เยาว์อยู่ขณะนำที่ดินมาเป็นทุนของบริษัท ผู้จัดการมรดกก็  
ไม่ต้องขออนุญาตจากศาลตามป.พ.พ. มาตรา 1556 (เดิม) ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น หรือมาตรา  
1574 (ใหม่) กรณีไม่ใช่เรื่องผู้ใช้อำนาจปกครองทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ แต่เป็นเรื่องผู้จัดการมรดก  
ทำการอันจำเป็นเพื่อจัดการมรดกตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ เมื่อทายาททุกคน  
โดยเฉพาะโจทก์ได้รับหุ้นและผลประโยชน์ตอบแทนเป็นประจำทุกเดือนจากบริษัทที่ตั้งขึ้นเรื่อยมา  
จนกระทั่งโจทก์ขายหุ้นทั้งหมดให้แก่ผู้ซื้อไปโดยไม่ได้คัดค้านว่าการกระทำของผู้จัดการมรดกไม่  
ชอบด้วยกฎหมาย แสดงว่าโจทก์และทายาททุกคนพอใจและให้ความยินยอมในการกระทำ  
ดังกล่าวแล้ว ถือว่าโจทก์ได้รับแบ่งมรดกตามสิทธิครบถ้วนและถือว่าผู้จัดการมรดกได้แบ่งปันมรดก  
เสร็จสมบูรณ์แล้วตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเอาส่วนแบ่งอีก

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้พิพากษาเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3ก.)  
พิพาท และ ให้จำเลยที่ 7 จดทะเบียนเป็นชื่อของผู้จัดการมรดกของขุนวิเศษนุกุลกิจแทน หากไม่  
สามารถจดทะเบียนเพิกถอนได้ก็ให้บังคับจำเลยทั้งหมดร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายแก่  
โจทก์เป็นเงิน 1,786,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันฟ้อง  
จนกว่าจะชำระเสร็จ เพื่อนำเข้ากองมรดกแบ่งปันให้ทายาทต่อไปและห้ามมิให้จำเลยที่ 1 ถึง 6  
พร้อมทั้งบริวาร เข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินทั้ง 21 แปลง จำเลยที่ 1 ถึง 10 และจำเลยที่ 15 ถึง 22  
ให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ 11 ถึง 14 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัด  
พิจารณา ระหว่างพิจารณา โจทก์และนางสมศรี อุดมทรัพย์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายปลื้ม  
หรือโปจวัน อุดมทรัพย์ จำเลยที่ 12 ถึงแก่กรรม นางอรุณช อุดมทรัพย์ ทายาทโจทก์ยื่นคำร้องขอ  
เข้าเป็นคู่ความแทนและโจทก์ยื่นคำร้องขอให้เรียกนางสาวเย็นฤดี อุดมทรัพย์ ทายาทจำเลยที่ 12  
เข้าเป็นคู่ความแทน ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้  
ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยที่ 1 ถึง 9 และจำเลยที่ 15 ถึง 22 ? โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8  
พิพากษายืน? โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า  
ผู้จัดการมรดกได้แบ่งปันที่ดินประทานบัตรทำเหมืองแร่ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตให้  
แก่ทายาทเสร็จสิ้นแล้วหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าที่ดินประทานบัตรทำเหมืองแร่ที่ตำบลเชิง  
ทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เป็นทรัพย์มรดกที่ผู้จัดการมรดกนำมาเป็นทุนจัดตั้งบริษัทจำเลยที่

8 แล้วให้ทายาททุกคนเป็นผู้ถือหุ้นตามส่วนสัดที่ทายาทแต่ละคนมีสิทธิได้รับมรดก การนำที่ดินมรดกมาเป็นทุนจัดตั้งบริษัทจำเลยที่ 8 ขึ้นมาแล้วให้ทายาททุกคนเป็นผู้ถือหุ้นเพื่อดำเนินการทำเหมืองแร่ในที่ดินดังกล่าว เป็นการจัดการตามที่จำเป็นเพื่อแบ่งปันทรัพย์มรดกซึ่งอยู่ในขอบอำนาจและหน้าที่ของผู้จัดการมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1719 และ 1736 วรรคสอง เนื่องจากไม่สามารถจัดการให้ทายาทเข้าครอบครองที่ดินเป็นส่วนสัดได้ เพราะทายาททุกคนจะเอาแต่ที่ดินที่อยู่ติดกับทะเลดังที่นายอภิชาติเบิกความไว้ ดังนั้นแม้ทายาทบางคนยังเป็นผู้เยาว์อยู่ขณะนำที่ดินมรดกมาเป็นทุนของบริษัทจำเลยที่ 8 ผู้จัดการมรดกก็ไม่ต้องขออนุญาตจากศาลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1546 (เดิม) ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น หรือมาตรา 1574 (ใหม่) เพราะกรณีนี้ไม่ใช่เรื่องผู้ใช้อำนาจปกครองทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์แต่เป็นเรื่องผู้จัดการมรดกทำการอันจำเป็นเพื่อจัดการมรดกตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าทายาททุกคนโดยเฉพาะโจทก์ได้รับหุ้นและผลประโยชน์ตอบแทนเป็นประจำทุกเดือนจากบริษัทจำเลยที่ 8 เรื่อยมา จนกระทั่งโจทก์ขายหุ้นทั้งหมดไป โดยไม่ได้คัดค้านว่าการกระทำของผู้จัดการมรดกทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย แสดงว่าโจทก์และทายาททุกคนพอใจและให้ความยินยอมในการกระทำดังกล่าวแล้ว ถือว่าโจทก์ได้รับแบ่งมรดกตามสิทธิครบถ้วนและถือว่าผู้จัดการมรดกทั้งสองได้แบ่งปันมรดกเสร็จสมบูรณ์แล้วตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำเลยที่ 8 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2503 โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเอาส่วนแบ่งอีก ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษามานั้นชอบแล้ว พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าทนายความชั้นฎีกาแทนจำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 และจำเลยที่ 15 จำนวน 20,000 บาท จำเลยที่ 7 จำนวน 2,000 บาท จำเลยที่ 8 จำนวน 8,000 บาท จำเลยที่ 9 จำนวน 10,000 บาท จำเลยที่ 16 ถึงที่ 22 จำนวน 6,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 10 ถึงที่ 14 ไม่แก้ฎีกาจึงไม่กำหนดค่าทนายความให้.

## องค์คณะ

ชาญชัย ลิขิตจิตถะ · จำรูญ แสนภักดี · วสันต์ ตรีสุวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8207/2544>